

Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ
НАКАЗ
м. Київ

«24» березня 2017 р.

№ 32

Про підсумки Національного туру Міжнародного конкурсу «Традиції народів України, Болгарії і Молдови щодо раціонального використання, збереження та відновлення біорізноманіття».

Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді Міністерства освіти і науки України, Громадська організація «Екологічний клуб «Еремурус» та Бюро з питань екології УГКЦ. протягом 2016-2017 н. р. провели заочний етап Національного туру Міжнародного конкурсу **«Традиції народів України, Болгарії і Молдови щодо раціонального використання, збереження та відновлення біорізноманіття».**

Метою конкурсу є пропаганда ідей сталого розвитку з опорою на краєзнавчі звичаї і традиції щодо збереження та відновлення біологічного різноманіття народів, що населяли територію України, Болгарії і Молдови.

Завдання конкурсу:

1. Формування екологічної культури та стимулювання екологічної освіти, спрямованих на соціально-активну пошукову діяльність з виявлення і пропаганди дбайливого ставлення до використання біоресурсів в традиціях народів України, Болгарії та Молдови
2. Підвищення інформаційної обізнаності та суспільної свідомості учасників освітнього процесу в сфері ефективного, економного використання біологічних ресурсів, культури їхнього споживання і відновлення.
3. Підтримка творчості школярів, спрямована на вивчення історичних традицій, краєзнавства, пошук і аналіз технологій та практик біоресурсозбереження в побутовій, обрядовій, господарській сферах діяльності населення, що відбиваються в народних традиціях і звичаях, які історично склалися в різних куточках наших країн.

Учасникам конкурсу стали учні 7-11 класів, вихованці професійно-технічних і позашкільних навчальних закладів віком від 12 до 18 років включно.

Роботи розглядалися за такими номінаціями:

1. Традиційні форми сталого використання біоресурсів (наприклад: стратегії охорони (заповідання) і відновлення біорізноманіття (як окремих видів, так і територій), раціонально чи ірраціонально мотивовані обмеження на кількість або терміни полювання, рибальства, сінокосу, заготівлі лікарських рослин, деревини для будівництва, тощо. Це були теоретичні проекти щодо застосування біоресурсозберігаючих рішень, технологій, конструкцій, що використовувалися народами України що історично склалися в різних регіонах країни у побутовій, господарській та соціальній сферах діяльності. В них повинно бути обґрунтовано практичне застосування конструкції, теорії,

рішення, оцінені практичні результати від впровадження відповідних технологічних рішень

Пошукові роботи номінацій 2 «Обряди і свята, повір'я, пов'язані з окремими видами рослин і тварин» та номінації 3 «Використання рослинних і тваринних елементів в оздобленні предметів побуту, одягу і приміщень» містять елементи пошуку та аналізу щодо збереження та передачі знань про окремі види рослин та тварин засобами народної творчості та обрядовості.

На розгляд журі надіслано 118 робіт з 18 областей України. Найбільш активними учасниками конкурсу стали представники Дніпропетровської (25 робіт), Чернівецької (17 робіт), Полтавської (14 робіт), Одеської (13 робіт) та Львівської (12 робіт) області.

Відповідно до рішення компетентного журі,

НАКАЗУЮ:

I. Визнати переможцями Національного туру Міжнародного конкурсу «Традиції народів України, Болгарії і Молдови щодо раціонального використання, збереження та відновлення біорізноманіття» та нагородити грамотами Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Міністерства освіти і науки України в номінаціях:

Номінація 1. «Традиційні форми сталого використання біоресурсів»

Вікова категорія учасників: учні 7-9 класів

I місце

Кушнір Валерія, (92 бали), учениця 9 класу ліцею №3 м. Чернівці, вихованка гуртка «Юні екологи» Чернівецького міського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді з роботою «Живі символи Буковини». Керівник: Фарбатюк Олена Сергівна, керівник гуртка «Юні екологи» Чернівецького міського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді.

Вікова категорія учасників: учні 10-11 класів

II місце

Гладильников Константин, (90 балів), учень 11 класу Вилківського навчально-виховного комплексу Одеської області з роботою: «Історія і традиції рибальства вилківських рибалок». Керівник: Зеленченко Євгенія Микитівна, вчитель біології Вилківського навчально-виховного комплексу Одеської області

Номінація 2. «Обряди і свята, повір'я, пов'язані з окремими видами рослин і тварин»

Вікова категорія учасників: учні 7-9 класів

I місце

Махиня Надія, **Олійник Софія**, **Шумейко Дарина**, (82 бали), учні 7 класу Лубенської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 10 Лубенської міської ради Полтавської області, з роботою: «Гарбузець, гарбузяка, гарбузище: гарбуз в українському фольклорі та обрядах». Керівники: Бедрик Л. І., вчитель української мови та української літератури, Баран Л. В., учитель географії Лубенської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 10 Лубенської міської ради Полтавської області

II місце

1. **Майборода Дар'я**, (75 балів), учениця 9 класу Марганецької загальноосвітньої школи I-III ступенів з поглибленим вивченням математики у

8-11 класах Марганецької міської ради Дніпропетровської області, з роботою: «Звичаєво – традиційна обрядовість українських сімей, пов'язаних з рослинами чорнобривців, маків та волошок». Керівник: Іванова Оксана Ярославівна, вчитель біології та хімії Марганецької загальноосвітньої школи I-III ступенів з поглибленим вивченням математики у 8-11 класах Марганецької міської ради Дніпропетровської області

2. Мараховська Єлизавета, (81 бал), учениця 9 класу Маріупольського навчально-виховного комплексу «Ліцей-школа №48 Донецької області», з роботою: «Народні прикмети і повір'я, що пов'язані з рослинами і тваринами, як частина національної культури українського народу». Керівник: Бріт Світлана Олександрівна, вчитель російської мови та літератури, християнської етики Маріупольського навчально-виховного комплексу «Ліцей-школа №48 Донецької області»

III місце

1. Бобик Софія, (72 бали), учениця 8 класу, Нахвостач Аліна – Стефанія, учениця 7 класу Заболотцівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Бродівського району Львівської області з роботою: «Вчимося жити у лелек» Керівник: Процай Марія Богданівна, вчитель географії Заболотцівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Бродівського району Львівської області

2. Сакали Анастасія, (73,5 балів), вихованка Ренійського регіонального центру туризму і краєзнавства учнівської молоді Одеської області, з роботою: «Рослини і тварини в молдовських обрядах і святах». Керівник: Бринза Олеся Іванівна, керівник гуртків Ренійського регіонального центру туризму і краєзнавства учнівської молоді Одеської області

3. Григоришена Оксана, (70,5 балів), учениця 8 класу Рукшинської загальноосвітньої школи I-III ступенів Хотинської району Чернівецької області, з роботою: «Ялино, ялиночко! Подаруй ня здоров'ячко!» Керівник: Григоришена Л. І., вчитель біології та екології Рукшинської загальноосвітньої школи I-III ступенів Хотинської району Чернівецької області

Вікова категорія учасників: учні 10-11 класів

II місце

1. Слухачі заочної біологічної школи Черніривецького обласного центру учнівської молоді, члени гуртка «Юний еколог» Рингацького навчально-виховного комплексу Черніривецької області, (67, 5 балів), з роботою: « Барвінок у звичаях та обрядах буковинці (з елементами обряду пошиттявесільного віночка нареченій)». Керівник: Назарко С.Ф., вчитель української мови та літератури Рингацького навчально-виховного комплексу Черніривецької області,

2. Черноус Ангеліна, (56, 5 балів), вихованка Комунального позашкільного навчального закладу «Центр дитячої та юнацької творчості» Дніпровської міської ради Самарського району Дніпропетровської області, з роботою: тему «Дослідження рослинного складу України та його використання в традиційному народному мистецтві – писанкарство». Керівник: Поджаренко Анна Віталіївна, завідувач відділом декоративно-прикладного мистецтва, керівник гуртів писанкарство та петриківський розпис Комунального позашкільного навчального закладу «Центр дитячої та юнацької творчості» Дніпровської міської ради Самарського району Дніпропетровської області,

3. Стоянова Лілія, (56 ,5 балів), учениця 10 класу Великодолинського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа I –III ступенів – гімназія» Овідіопільського району Одеської області, з роботою: «Скарбниця народних знань з життя рослин і тварин». Керівник: Коваленко Алла Миколаївна, вчитель біології Великодолинського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа I –III ступенів – гімназія» Овідіопільського району Одеської області

III місце

і. Приходько Ольга, Приходько Катерина, (56 балів), вихованки гуртка «Еколого-краєзнавці» Києво-Святошинського еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Київської області, з роботою: « Традиції використання чорнобривців на Київщині». Керівник: Фоміна Олена Леонідівна, керівник гуртка «Еколого-краєзнавці» Києво-Святошинського еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Київської області.

2. Нагуляк Юлія, (47, 5 балів), учениця 2 курсу Вінницького торговельно-економічного коледжу, з роботою: « Роль рослин для українців від початку часів до сьогодні». Керівник: Марчук Іван Миколайович, викладач дисциплін біологія та хімія Вінницького торговельно-економічного коледжу

6. Кукуш Дар'я, (51 бал), учениця 10 класу загальноосвітньої школи № 125 м. Кривого Рогу Дніпропетровської області, з роботою: «Безцінна скарбниця народної мудрості». Керівник: Осіпова Наталія Євгеніївна, вчитель біології загальноосвітньої школи № 125 м. Кривого Рогу Дніпропетровської області

Номінація 3. «Використання рослинних і тваринних елементів в оздобленні предметів побуту, одягу і приміщень»

Вікова категорія учасників: учні 7-9 класів

I місце

Зеленько Анастасія, (87 балів), учениця 9 класу Лубенської спеціалізованої школи I-III ступенів №6 Лубенської міської ради Полтавської області, з роботою: «Образ маку і українському декоративно-ужитковому мистецтві». Керівник: Андрієвська Любов Миколаївна, вчитель образотворчого мистецтва Лубенської спеціалізованої школи I-III ступенів №6 Лубенської міської ради Полтавської області

II місце

1. Термбач Наталя, Головкина Вікторія, (85,5 балів), вихованці гуртка «Прикладне мистецтво» КПНЗ «ПДЮТ Центрально – Міського району» м. Кривого Рогу Дніпропетровської області, з роботою: «Вишиванка з бабусиної скрині». Керівник: Марченко Тетяна Валеріївна, керівник гуртка «Прикладне мистецтво» КПНЗ «ПДЮТ Центрально – Міського району» м. Кривого Рогу Дніпропетровської області.

2. Богдан Володимир, (86, 5 балів), учень 9 класу, Андрусик Валентина, (86, 5 балів), учениця 8 класу навчально-виховного комплексу «Миролюбівська загальноосвітня школа I-II ступенів – дошкільний навчальний заклад» Покровської районної ради Донецької області, з роботою: «Використання рослинних і тваринних елементів в оздобленні предметів побуту, одягу і приміщень в селі Миролюбівка». Керівник: Зайцева Олена Володимирівна, вчитель біології навчально-виховного комплексу «Миролюбівська загальноосвітня школа I-II ступенів – дошкільний навчальний заклад»

Покровської районної ради Донецької області.

III місце

1. Осадча Діана, (82 бали), учениця 8 класу загальноосвітньої школи № 123 м. Кривого Рогу Дніпропетровської області, з роботою: «Лісова пісня. Використання рослинних і тваринних елементів в оздобленні предметів побуту і приміщення різьбленими дерев'яними виробами». Керівник: Шведун Ганна Григорівна, вчитель біології загальноосвітньої школи № 123 м. Кривого Рогу Дніпропетровської області,

2. Масленкова Каріна, (84 бали), учениця 8 класу Чернівецької загальноосвітньої школи I-III ступенів №5 Чернівецької області, з роботою: Керівники: Міхеєва Г. В., вчитель біології Чернівецької загальноосвітньої школи I-III ступенів №5 Чернівецької області; Шойман М. М. вчитель географії Шубранецької загальноосвітньої школи I-III ступенів Чернівецької області

Вікова категорія учасників: учні 10-11 класів

I місце

Бугай Іванна, (86 балів), вихованка гуртка «Краєзнавець» Васильківського міського Центру дитячої та юнацької творчості Київської області, з роботою: «Рослинні і тваринні символи у писанкарстві як відображення етапів формування людської свідомості». Керівник: Розумнюк Антоніна Анатоліївна, керівник гуртка «Краєзнавець» Васильківського міського Центру дитячої та юнацької творчості Київської області

II місце

Вавринчук Анастасія, Ткачук Вікторія, (78,5 балів), учні 10 класу Сокальської загальноосвітньої школи I-III ступенів.№2 м. Сокаля Львівської області, з роботою: «Використання рослинних елементів у сокальській вишивці». Керівник: Якимюк Н.П. вчитель Сокальської загальноосвітньої школи I-III ступенів.№2 Сокаля Львівської області,

III місце

Шепотько Ярослав, Шевельок Анастасія, (73 бали), учні 10-Мі класу середньої загальноосвітньої школи №31 Дніпровської міської ради Дніпропетровської області, з роботою: «Краса справжнього єднання людини з природою – це Петриківський розпис».

II. Надати подяки Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Міністерства освіти і науки України керівникам учнівських робіт, що визнані переможцями Національного туру Міжнародного конкурсу «Традиції народів України, Болгарії і Молдови щодо раціонального використання, збереження та відновлення біорізноманіття»:

1. Фарбатюк Олена Сергівна, керівник гуртка “Юні екологи” Чернівецького міського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді

2. Зеленченко Євгенія Микитівна, вчитель біології Вилківського навчально-виховного комплексу Одеської області

3. Бедрик Л. І., вчитель української мови та української літератури, Баран Л. В., учитель географії Лубенської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 10 Лубенської міської ради Полтавської області

4. Іванова Оксана Ярославівна, вчитель біології та хімії Марганецької загальноосвітньої школи I-III ступенів з поглибленим вивченням математики у 8-11 класах Марганецької міської ради Дніпропетровської області
5. Бріт Світлана Олександрівна, вчитель російської мови та літератури, християнської етики Маріупольського навчально-виховного комплексу «Ліцей-школа №48 Донецької області»
6. Процай Марія Богданівна, вчитель географії Заболотцівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Бродівського району Львівської області
7. Бринза Олеся Іванівна, керівник гуртків Ренійського регіонального центру туризму і краєзнавства учнівської молоді Одеської області
8. Григоришена Л. І., вчитель біології та екології Рукшинської загальноосвітньої школи I-III ступенів Хотинської району Чернівецької області
9. Назарко С.Ф., вчитель української мови та літератури Рингацького навчально-виховного комплексу Черніревецької області
10. Поджаренко Анна Віталіївна, завідувач відділом декоративно-прикладного мистецтва, керівник гуртів писанкарство та петриківський розпис Комунального позашкільного навчального закладу «Центр дитячої та юнацької творчості» Дніпровської міської ради Самарського району Дніпропетровської області
11. Коваленко Алла Миколаївна, вчитель біології Великодолинського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа I –III ступенів – гімназія» Овідіопільського району Одеської області
12. Фоміна Олена Леонідівна, керівник гуртка «Еколого-краєзнавці» Києво-Святошинського еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Київської області
13. Марчук Іван Миколайович, викладач дисциплін біологія та хімія Вінницького торговельно-економічного коледжу
14. Осіпова Наталія Євгеніївна, вчитель біології загальноосвітньої школи № 125 м. Кривого Рогу Дніпропетровської області
15. Андрієвська Любов Миколаївна, вчитель образотворчого мистецтва Лубенської спеціалізованої школи I-III ступенів №6 Лубенської міської ради Полтавської області
16. Марченко Тетяна Валеріївна, керівник гуртка «Прикладне мистецтво» КПНЗ «ПДЮТ Центральна – Міського району» м. Кривого Рогу Дніпропетровської області
17. Зайцева Олена Володимирівна, вчитель біології навчально-виховного комплексу «Миролюбівська загальноосвітня школа I-II ступенів –дошкільний навчальний заклад» Покровської районної ради Донецької області
18. Шведун Ганна Григорівна, вчитель біології загальноосвітньої школи № 123 м. Кривого Рогу Дніпропетровської області
19. Міхеєва Г. В., вчитель біології Чернівецької загальноосвітньої школи I-III ступенів №5 Чернівецької області; Шойман М. М. вчитель географії Шубранецької загальноосвітньої школи I-III ступенів Чернівецької області
20. Розумнюк Антоніна Анатоліївна, керівник гуртка «Краєзнавець» Васильківського міського Центру дитячої та юнацької творчості Київської області

21. Якимюк Н.П. вчитель Сокальської загальноосвітньої школи I-III ступенів. №2 Сокаля Львівської області

III. Роботи, що посіли перші місця в кожній номінації і в кожній віковій категорії Національного туру направити на Міжнародний тур конкурсу «Традиції народів України, Болгарії і Молдови щодо раціонального використання, збереження та відновлення біорізноманіття»:

Номінація 1. «Традиційні форми сталого використання біоресурсів»

Вікова категорія учасників: учні 7-9 класів

I місце

Кушнір Валерія, (92 бали), учениця 9 класу ліцею №3 м. Чернівці, вихованка гуртка «Юні екологи» Чернівецького міського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді з роботою «Живі символи Буковини». Керівник: Фарбатюк Олена Сергіївна, керівник гуртка «Юні екологи» Чернівецького міського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді.

Номінація 2. «Обряди і свята, повір'я, пов'язані з окремими видами рослин і тварин»

Вікова категорія учасників: учні 7-9 класів

I місце

Махія Надія, **Олійник Софія**, **Шумейко Дарина**, (82 бали), учні 7 класу Лубенської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 10 Лубенської міської ради Полтавської області, з роботою: «Гарбузець, гарбузяка, гарбузище: гарбуз в українському фольклорі та обрядах». Керівники: **Бедрик Л. І.**, вчитель української мови та української літератури, **Баран Л. В.**, учитель географії Лубенської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 10 Лубенської міської ради Полтавської області

Номінація 3. «Використання рослинних і тваринних елементів в оздобленні предметів побуту, одягу і приміщень»

Вікова категорія учасників: учні 7-9 класів

I місце

Зеленько Анастасія, (87 балів), учениця 9 класу Лубенської спеціалізованої школи I-III ступенів №6 Лубенської міської ради Полтавської області, з роботою: «Образ маку і українському декоративно-ужитковому мистецтві». Керівник: **Андрієвська Любов Миколаївна**, вчитель образотворчого мистецтва Лубенської спеціалізованої школи I-III ступенів №6 Лубенської міської ради Полтавської області

Вікова категорія учасників: учні 10-11 класів

I місце

Бугай Іванна, (86 балів), вихованка гуртка «Краєзнавець» Васильківського міського Центру дитячої та юнацької творчості Київської області, з роботою: «Рослинні і тваринні символи у писанкарстві як відображення етапів формування людської свідомості». Керівник: **Розумнюк Антоніна Анатоліївна**, керівник гуртка «Краєзнавець» Васильківського міського Центру дитячої та юнацької творчості Київської області

IV. Адміністрація Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Міністерства освіти і науки України щиро дякує начальникам департаментів освіти і науки обласних державних

адміністрацій, керівникам загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладів за проведену на високому рівні організаційну роботу в цьому напрямі.

Директор
доктор педагогічних наук,
професор

В. В. Вербицький